

มุมมองสิทธิ์

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

"ความยากจน" กับการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน แก้ไขด้วย "บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ"?

"ความยากจน" เป็นปัญหาสำคัญในยุคทุนนิยมที่ทำให้ผู้คนเข้าไม่ถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ความรุนแรงของความยากจนไม่เพียงทำให้ประชาชนดำรงชีวิตด้วยความยากลำบาก แต่ยังนำไปสู่ปัญหาสังคมอื่นๆ อันเนื่องมาจากความเหลื่อมล้ำ องค์การสหประชาชาติเห็นความสำคัญของการแก้ปัญหาเรื่องดังกล่าว นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นมา จึงได้กำหนดให้วันที่ ๑๗ ตุลาคม ของทุกปี เป็นวันยุติความยากจนสากล เพื่อให้ทุกประเทศสมาชิกได้ร่วมมือกันแก้ปัญหาความยากจน อันเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าถึงสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา ประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ รวมทั้งประเทศไทย ได้ร่วมกันเดินตาม ๑๗ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ เป้าหมายแรกนั้น คือ การยุติความยากจนทุกรูปแบบ โดยที่รัฐจะต้องยกระดับคุณภาพชีวิต และต้องสร้างหลักประกันว่าประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่ยากจนจะมีสิทธิเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและสามารถเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานอย่างเสมอภาค ภายใน ๑๕ ปี หรือภายใน ปี พ.ศ. ๒๕๗๓

หันมามองดูการแก้ปัญหาความยากจนในประเทศไทย ซึ่งล่าสุดรัฐบาลได้ดำเนินโครงการหนึ่งในชื่อ **"บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ"** หรือ ที่รู้จักกันว่า **"บัตรคนจน"** อันเป็นโครงการที่รัฐบาลจัดให้ผู้มีรายได้น้อยกว่า ๑๑ ล้านคน ได้ใช้บัตรเพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพ

อ่านต่อหน้า ๒

สารบัญ

๑ "ความยากจน" กับการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน แก้ไขด้วย "บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ"?

๒ มุมสะท้อน

๔ ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับการเปิดเผยประวัติอาชญากรรม เยาวชน กฎหมายที่ควรแก้ไขตามกติกาสากล - ดึงเด็กทำผิดกลับสู่สังคม

๖ กสม. รับเรื่องร้องเรียนจากเครือข่ายคนพิการกรณีถูกปฏิเสธไม่ให้ขึ้นเครื่องบินโดยสาร

๗ ภาพกิจกรรม

๘ ภาคปชช. ยื่นหนังสือถึง สนช. ค้านร่างกม.อีอีซี – แนะคำนึงผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มุมมองสิทธิ์

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ : นายวัส ติงสมิตร

กรรมการ : นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง
นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์
นางอังคณา นีละไพจิตร
นางเตือนใจ ดีเทศน์
นายชาติชาย สุทธิกลม

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ : นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ

รองเลขาธิการ : นายบุญเกื้อ สมนึก
นางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์
นายโสพล จริงจิตร

“มุมมองสิทธิ์” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วนหรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล

ขอเชิญผู้สนใจส่งความคิดเห็นและบทความเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับการพิจารณาลงพิมพ์ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความเพื่อความเหมาะสมในการจัดพิมพ์

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว **“มุมมองสิทธิ์”** เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

มุมสะท้อน

ตุลาคม ๒๕๖๐ ต่อเนื่องมาจากปีก่อน เป็นช่วงเวลาที่ประชาชนชาวไทยเผชิญกับความโศกเศร้าอาลัยเนื่องด้วย**พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร** พระมหากษัตริย์อันเป็นที่รักยิ่งเสด็จสวรรคต โดยเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ ประชาชนทุกภาคส่วนได้ร่วมกันจัดพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพอย่างยิ่งใหญ่สมพระเกียรติ ในโอกาสนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ ขอน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของพระมหากษัตริย์นักสิทธิมนุษยชนผู้ยิ่งใหญ่พระองค์นี้ และขอสานต่อพระราชปณิธานในการทำงานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิอย่างเสมอหน้าต่อไป

มุมมองสิทธิ์ฉบับต้นปีงบประมาณ ๒๕๖๑ นี้ ขอเริ่มด้วยการนำเสนอเรื่องราวของโครงการรัฐสวัสดิการหนึ่งอันเป็นที่กล่าวถึงแพร่หลายในรัฐบาลยุคปัจจุบัน คือ **โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ** หรือ บัตรคนจน กับคำถามที่ว่าบัตรสวัสดิการดังกล่าวนำไปสู่การช่วยเหลือคนจนที่แท้จริง และสามารถขจัดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำอันเป็นอุปสรรคสำคัญในการเข้าถึงสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานได้หรือไม่

ตามด้วยผลการดำเนินงานในการให้ข้อเสนอแนะแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติในการแก้ไข**ระเบียบเกี่ยวกับการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมของเด็กและเยาวชน** เพื่อให้เป็นไปตามหลักสากลและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ปิดท้ายด้วยข่าวสารความเคลื่อนไหวของภาคประชาชนกลุ่มผู้พิการในการยื่นร้องเรียนต่อ กสม. **กรณีถูกเลือกปฏิบัติไม่ให้ขึ้นเครื่องบินโดยสารของสายการบินหนึ่ง** และความเคลื่อนไหวในการยื่นข้อเสนอแนะ**คัดค้านร่าง พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก** ซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่อาจก่อผลกระทบโดยตรงต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนในวงกว้าง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ตุลาคม ๒๕๖๐

โดยสามารถใช้ซื้อสินค้าจำเป็น ใช้เป็นส่วนลดสาธารณูปโภคและบริการขนส่งสาธารณะในอัตราเดือนละ๒๐๐-๓๐๐บาทได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นมานั้น ได้เกิดคำถามในสังคมตามมา เช่น ใครคือคนจนที่ได้รับสวัสดิการนี้ โครงการนี้จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความความเหลื่อมล้ำได้ไหม วิธีการดังกล่าวจะเป็นการช่วยเหลือคนจนอย่างยั่งยืนหรือไม่ อย่างไร ฯลฯ

ต่อคำถามที่ว่าใครคือคนจนที่จะได้รับสวัสดิการนี้ มติคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ระบุว่า ผู้ที่จะขอรับสิทธิ์ได้ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑)เป็นผู้ว่างงานหรือผู้ที่มีรายได้ไม่เกิน ๑ แสนบาทต่อปี ๒) ไม่มีทรัพย์สินทางการเงิน ได้แก่ เงินฝากธนาคาร สลากออมสิน สลาก ธ.ก.ส. พันธบัตรรัฐบาล และตราสารหนี้ หรือมีได้แต่จำนวนทั้งสิ้นไม่เกิน ๑ แสนบาท ๓) ไม่มีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ หรือ มีได้แต่ต้องไม่ใหญ่โต คือ ถ้ามีบ้านพร้อมที่ดิน หรือทาวน์เฮาส์ ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน ๒๕ ตารางวา ส่วนห้องชุด (คอนโด) ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน ๓๕ ตารางเมตร และเกษตรกรที่มีที่อยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อการเกษตร ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน ๑๐ ไร่ โดยมีผู้เข้าเกณฑ์คนจนดังกล่าวและได้รับบัตรสวัสดิการไปแล้วกว่า ๑๑.๔ ล้านคน

แย้งกับตัวเลขคนจน ตามรายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจน

และความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี ๒๕๕๙ โดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ซึ่งระบุว่า สัดส่วนคนจนจากจำนวนประชากรทั้งหมด ลดลงจากร้อยละ ๖๕.๑๗ ในปี ๒๕๓๑ เหลือร้อยละ ๘.๖ ในปี ๒๕๕๙ คิดเป็นจำนวนคนจนประมาณ ๕.๑๘ ล้านคน ในปัจจุบันซึ่งจำนวนนี้คือบุคคลที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนโดยเฉลี่ยของไทยที่เดือนละ ๒,๖๖๗ บาท/คน หรือ วันละ ๘๙ บาท

อย่างไรก็ดี แม้ตัวเลขคนจนของ สศช. จะน้อยกว่าตัวเลขคนจนกว่า ๑๑.๔ ล้านคนที่ผ่านเกณฑ์ได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐกว่าครึ่ง แต่หากนับรวมกับจำนวน **"คนเกือบจน"** (กลุ่มคนที่เสี่ยงจะกลายเป็นคนจนได้ง่ายหากประสบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพและรายได้) ที่มีจำนวน ๕.๗๙ ล้านคน ตามรายงานของ สศช.ในปี ๒๕๕๙ ก็ถือว่ามีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน แต่ก็ยังมีเสียงสะท้อนว่า คนจนที่แท้จริง หรือเป็นผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน อาทิ กลุ่มเกษตรกร อาจเป็นผู้ตกหล่นจากการได้รับสวัสดิการดังกล่าว ดังที่ศูนย์ติดตามและพยากรณ์เศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระบุว่า มีเกษตรกรจำนวนประมาณ ๓.๓ ล้านคน หรือ คิดเป็นร้อยละ ๒๙ เท่านั้น ที่ได้ผ่านเกณฑ์ได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และผู้ที่มีสิทธิรับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐที่ไม่ใช่เกษตรกร มีจำนวนประมาณ ๘.๑ ล้านคน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗๑ โดยที่มีเสียงวิจารณ์ว่าเหตุที่ผู้มีรายได้น้อยหลายคนไม่ได้รับสวัสดิการดังกล่าว อาจเนื่องมาจากติดเกณฑ์บางข้อ เช่น ปรากฏชื่อว่ามีเงินในบัญชีออมทรัพย์ที่ไม่ได้เป็นเงินส่วนตัว แต่เป็นบัญชีกลุ่มออมทรัพย์/บัญชีระดมทุนเกินกว่า ๑ แสนบาท หรือมีข้อติดขัดที่ทำให้ไม่ได้มาลงทะเบียน เช่น ไม่ทราบเรื่อง ไม่รู้หนังสือ กลัวการกรอกข้อมูล เป็นต้น ทำให้เราได้เห็นข่าวซึ่งเป็นที่กังขาของสังคมถึงการคัดเลือกคนจนกรณีบุคคลที่มีการศึกษาถึงระดับปริญญาเอกจำนวนไม่น้อยผ่านเกณฑ์การคัดเลือกและได้ใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

นอกจากนี้ แม้การใช้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐในปีแรกภายใต้วงเงินงบประมาณกว่า ๔ หมื่นล้านบาท จะทำให้การจับจ่ายใช้สอยสินค้า (ในร้านธงฟ้าประชารัฐ) คึกคักขึ้นมามาก

และย่อมก่อให้เกิดความเติบโตทางเศรษฐกิจขึ้นอย่างแน่นอนนั้น แต่ยังต้องรอดูว่าการดำเนินระบบสวัสดิการดังกล่าวจะช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งมิใช่แค่เพียงปัญหาความยากจนเฉพาะบุคคลหรือความเติบโตทางเศรษฐกิจได้หรือไม่ เนื่องจากเมื่อวิเคราะห์ตามรายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี ๒๕๕๙ โดย สศช. พบว่า แม้ในรอบเกือบ ๓ ทศวรรษที่ผ่านมา สถานการณ์ความยากจนในภาพรวมในประเทศไทยดีขึ้นมาก โดยสัดส่วนคนจน ลดลงจากร้อยละ ๖๕.๑๗ เหลือร้อยละ ๘.๖ แต่สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของประเทศไทยกลับดีขึ้นไม่มากนัก โดยสัดส่วนความแตกต่างของผู้มีรายได้ต่ำสุดกับผู้มีรายได้สูงสุดอยู่ที่ ๘.๑๘ เท่า ในปี ๒๕๕๙ ลดลงจาก ๑๘.๒๘ เท่าเมื่อปี ๒๕๕๑ ขณะที่ผู้มีรายได้ปานกลางกลับมีสัดส่วนลดลงจากปี ๒๕๕๘ มากถึงร้อยละ ๒.๔๑

ดังนี้แล้ว การแก้ปัญหาความยากจนด้วยระบบสวัสดิการของรัฐ เช่น บัตรคนจนนี้ โจทย์สำคัญประการหนึ่งนอกจากการจัดระบบให้คนจนที่แท้จริงได้เข้าถึงสวัสดิการอย่างถ้วนหน้าแล้ว อาจรวมถึงการออกแบบระบบสวัสดิการให้นำไปสู่การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของคนในสังคม โดยมิควรเป็นเพียงระบบที่สงเคราะห์เงินแบบให้เปล่าซึ่งจะยิ่งเป็นการสร้างความอ่อนแอให้คนจนมากขึ้นและอาจยิ่งเป็นการสร้างภาระด้านงบประมาณแก่รัฐในอนาคตอย่างมหาศาล แต่ควรเป็นระบบที่ช่วยให้ประชาชนหลุดพ้นจากความยากจนอย่างเข้มแข็ง เช่น ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางอาชีพ เพิ่มศักยภาพการแข่งขันในตลาดแรงงาน ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนถาวร

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดๆ แต่ปัญหาความยากจนเป็นเรื่องที่รัฐบาลทั่วโลกต้องช่วยกันแก้ไข อย่างน้อยก็เพื่อให้คนทุกคนได้มีอาหารบริโภค มีน้ำดื่ม มีที่อยู่อาศัย เข้าถึงสาธารณูปโภคพื้นฐาน และได้รับสิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพออย่างเสมอหน้ากัน ตามหลักกติกาสากลระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยไม่มีใครถูกทอดทิ้งให้อดอยากอยู่เบื้องหลัง เพื่อให้การพัฒนาของโลกมุ่งไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริงบนฐานทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ

ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
กับการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมเยาวชน กฎหมายที่ควรแก้ไขตามกติกาสากล

ดึงเด็กทำผิดกล้ากลับสู่สังคม

"รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กทุกคนที่ถูกกล่าวหา ตั้งข้อหา หรือถูกถือว่าได้ฝ่าฝืนกฎหมายอาญา ที่จะได้รับการปฏิบัติต่อในลักษณะที่สอดคล้องกับการส่งเสริมความสำนึกในศักดิ์ศรีและคุณค่าของเด็ก ซึ่งจะเสริมความเคารพของเด็กต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของผู้อื่น และในลักษณะที่ต้องคำนึงถึงอายุของเด็กและความปรารถนาที่จะส่งเสริมการกลับคืนสู่สังคม และการมีบทบาทเชิงสร้างสรรค์ของเด็กในสังคม"

ประโยคข้างต้นปรากฏอยู่ในข้อ ๔๐ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) อันเป็นสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ได้รับความเห็นชอบมากที่สุดในโลก ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเมื่อปี ๒๕๓๕ อนุสัญญาฉบับนี้ระบุรายละเอียดของสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชนในด้านต่างๆ ได้แก่

๑. **สิทธิที่จะมีชีวิตรอด** ได้รับการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน มีสันติภาพ และความปลอดภัย

๒. **สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา** มีครอบครัวที่อบอุ่น ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีภาวะโภชนาการที่เหมาะสม

๓. **สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง** ให้รอดพ้นจากการทำร้าย การถูกล่วงละเมิด การถูกทอดทิ้ง และการแสวงประโยชน์ในทุกรูปแบบ

๔. **สิทธิที่ในการมีส่วนร่วม** ในการแสดงความคิดเห็นแสดงออก การมีผู้รับฟัง และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบกับตนเอง

โดยทุกๆ ๕ ปี ประเทศที่เป็นภาคีอนุสัญญาฉบับนี้จะต้องจัดทำรายงานความก้าวหน้าในการประกันสิทธิเด็กเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งองค์การสหประชาชาติ ซึ่งประเทศไทยมีการเสนอรายงานฉบับล่าสุดไปเมื่อปี ๒๕๕๕ ในครั้งนั้นคณะกรรมการสิทธิเด็กได้แสดงความเป็นห่วงถึงสถานการณ์สิทธิเด็กในประเทศไทยหลายประเด็น หนึ่งในประเด็นสำคัญคือความกังวลเรื่องกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งคณะกรรมการฯ ระบุว่า ควรมีการทบทวนระเบียบกฎหมายต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักการของอนุสัญญาที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก

ล่าสุด เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานอนุกรรมการด้านสิทธิเด็กและการศึกษา เปิดเผยว่า ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครอง ได้พิจารณาเห็นว่าระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๔ ซึ่งบัญญัติให้กองทะเบียนประวัติอาชญากรนำข้อมูลประวัติอาชญากรมาตรวจสอบหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาได้ แม้ว่าจะให้เจ้าตัวยินยอมก่อนก็ตาม เป็นการให้ดุลพินิจกับเจ้าหน้าที่ที่กว้างเกินไปในการพิจารณาเปิดเผยประวัติ ซึ่งอาจเป็นผลร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่จะต้องถูกเปิดเผยประวัติอาชญากรรมตามระเบียบดังกล่าว และอาจมีส่วนผลักดันให้เด็กและเยาวชนกลับเข้าสู่วังวนของการกระทำความผิดซ้ำ เป็นการไม่ให้โอกาสกลับตนเป็นคนดี หรืออาจมีส่วนทำให้เด็กและเยาวชนได้รับตราบาปจากสังคมได้

"เด็กและเยาวชนทุกคนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการ

STOP VIOLENCE

บริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน หรือกฎแห่งกรุงปักกิ่ง (United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile or the Beijing Rules) ที่ห้ามมิให้เปิดเผยหรือนำประวัติการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนไปพิจารณาให้เป็นผลร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมไม่ว่าทางใดๆ ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเอาไว้ อีกทั้งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง ก็มีบทบัญญัติเด็ดขาดในทานองเดียวกันนี้ไว้” นางฉัตรสุดา กล่าว

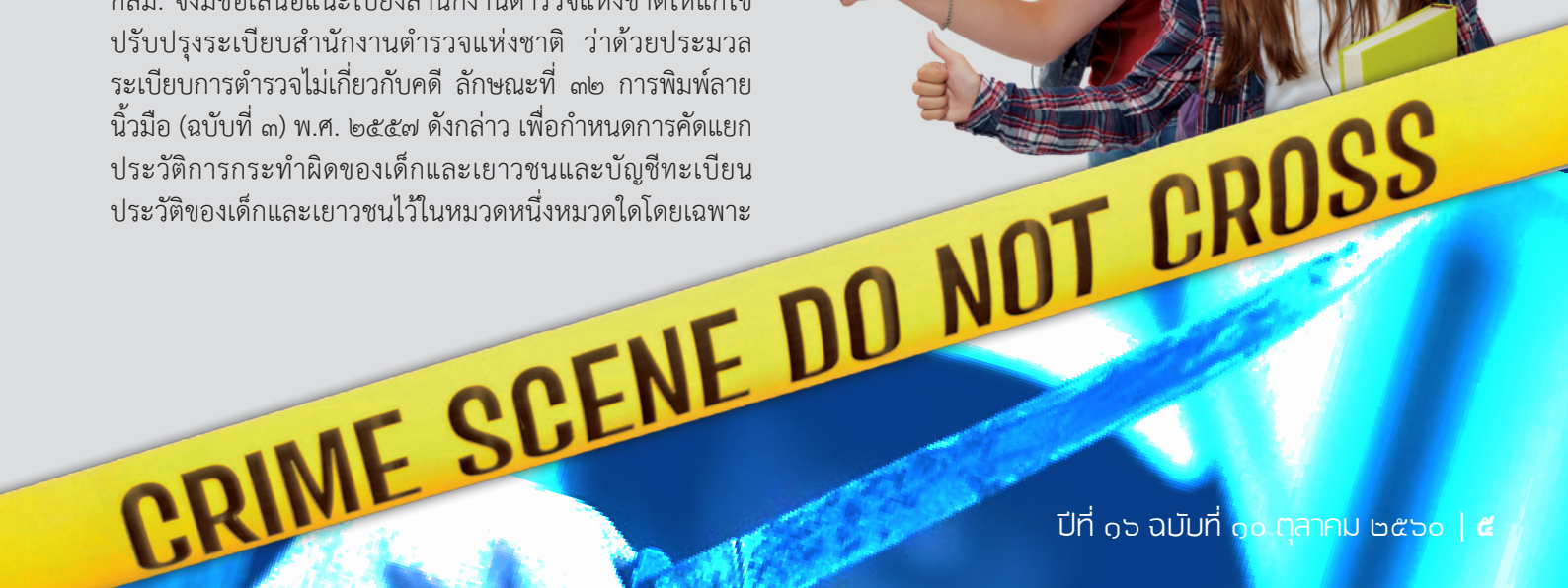
การให้ดุลพินิจกับเจ้าหน้าที่ที่กว้างเกินไป ในการพิจารณาเปิดเผยประวัติ อาจเป็นผลร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม สำหรับเด็กและเยาวชน ที่จะต้องถูกเปิดเผยประวัติอาชญากรรม... และอาจมีส่วนผลักดันให้เด็กและเยาวชน กลับเข้าสู่วังวนของการกระทำความผิดซ้ำ เป็นการไม่ให้โอกาสกลับตนเป็นคนดี

ด้วยเหตุผลข้างต้นประกอบกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สคง ๓๒/๒๕๔๘ เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่ลบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประวัติอาชญากร กสม. จึงมีข้อเสนอแนะไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้แก้ไขปรับปรุงระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังกล่าว เพื่อกำหนดการคัดแยกประวัติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและบัญชีทะเบียนประวัติของเด็กและเยาวชนไว้ในหมวดหนึ่งหมวดใดโดยเฉพาะแยกจากกรณีการกระทำความผิดของบุคคลทั่วไป เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและกฎแห่งกรุงปักกิ่ง รวมทั้งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง, พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔ และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๒

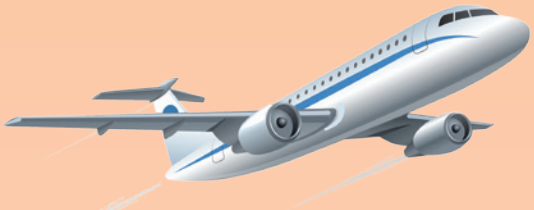
โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า หากมีความจำเป็นจะต้องพิจารณาเปิดเผยประวัติการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำชับหน่วยงานในสังกัดให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวฯ และระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิเด็กและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่ยังไม่เติบโตเต็มที่ทั้งด้านร่างกายและจิตใจซึ่งทำให้มีโอกาสที่จะพลาดพลั้งทำผิดได้นั้นได้รับการพิทักษ์ดูแลและมีโอกาสที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพของสังคมในวันหน้าได้

กสม. รับเรื่องร้องเรียน จากเครือข่ายคนพิการ

กรณีถูกปฏิเสธไม่ให้ขึ้นเครื่องบินโดยสาร

เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิผู้สูงอายุ ผู้พิการ และการสาธารณสุข และ นางอังคณา นีละไพจิตร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รับเรื่องร้องเรียนจากนางสาวเสาวลักษณ์ ทองก๊วย กรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.๒๕๕๘ และเลขาธิการองค์การคนพิการสากลประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (DPIAP) และนายศุภวัฒน์ เสมอภาค เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการต่างประเทศ องค์การคนพิการสากลประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก และสมาชิกภาคีเครือข่ายขนส่งมวลชนทุกคนต้องขึ้นได้ (T4A) กรณีถูกปฏิเสธขึ้นเครื่องบินโดยสารของสายการบินนกแอร์

นางสาวเสาวลักษณ์ กล่าวว่า เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ ตนและนายศุภวัฒน์ ซึ่งเป็นคนพิการ จะเดินทางโดยสายการบินนกแอร์ เที่ยวบินที่ DD8312 จากท่าอากาศยานดอนเมือง ไปยังท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ เวลา ๑๒.๔๐ น. แต่ไม่ได้รับการอนุญาตจากกัปตันให้เดินทางในเที่ยวบินดังกล่าว ด้วยเหตุผลที่ตนเป็นคนพิการและไม่มีญาติคอยติดตามช่วยเหลือ แม้จะมีเพื่อนร่วมงานที่ยินดีให้ความช่วยเหลือเดินทางไปในเที่ยวบินเดียวกันด้วย ทำให้ตนและนายศุภวัฒน์ถูกคืนบัตรโดยสารเครื่องบินในเที่ยวบินดังกล่าว และต้องซื้อบัตรโดยสารใหม่ในสายการบินอื่น ซึ่งไม่ประสบปัญหาในการเดินทางแต่อย่างใด กรณีดังกล่าวที่ตนประสบไม่ใช่ครั้งแรกที่คนพิการถูกเลือกปฏิบัติและกีดกันการเดินทางโดยเครื่องบิน จึงร้องเรียนมายังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เพื่อขอให้ตรวจสอบเรื่องดังกล่าว

นางอังคณา นีละไพจิตร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวว่า ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ เมื่อปี ๒๕๕๑ โดยรัฐมีหน้าที่ที่จะต้องอำนวยความสะดวกและเสริมโอกาสให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะต่างๆ และช่วยเหลือตัวเองให้ได้มากที่สุด ประกอบกับปัจจุบันรัฐบาลไทย และ กสม. ได้พยายามขับเคลื่อนเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งภาคธุรกิจก็ควรดำเนินกิจการที่เคารพและไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลไม่ว่ากลุ่มใดด้วยเช่นกัน การร้องเรียนกรณีดังกล่าวจะนำไปสู่การช่วยกันดูแลและผลักดันให้คนพิการได้เข้าถึงสิทธิในการเดินทางเท่าเทียมกับคนทั่วไป

นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวว่า เรื่องร้องเรียนกรณีดังกล่าวจะนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการด้านสิทธิผู้สูงอายุ ผู้พิการ และการสาธารณสุข โดยจะเชิญผู้ให้บริการสายการบินมาให้ข้อมูลประกอบด้วย อย่างไรก็ดี ขณะนี้ กสม. อยู่ระหว่างการจัดทำรายงานข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลกรณีสิทธิคนพิการกับการเดินทางโดยสารเครื่องบินโดยเฉพาะ เนื่องจากเคยเกิดปัญหาลักษณะดังกล่าวมาแล้วหลายกรณี ทั้งนี้เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมกันดูแลสิทธิคนพิการและนำไปสู่การปรับปรุงการให้บริการและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สายการบินต่อผู้โดยสารที่เป็นคนพิการต่อไป

รู้หรือไม่?

CRPD CONVENTION ON THE RIGHTS OF PERSONS WITH DISABILITIES

ปี ๒๕๕๑ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) ซึ่งมีสาระเน้นไปที่การขจัดอุปสรรคภายนอก อันเป็นสำเหตุสาคัญของความยากลำบากในการดำเนินชีวิตของคนพิการตลอดจนการแก้ไขความเสียเปรียบทางสังคมของคนพิการที่ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติ โดยข้อ ๙ ของอนุสัญญาระบุไว้ประเด็นหนึ่งว่า รัฐภาคีจะต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้พิการได้ใช้ประโยชน์ในการคมนาคมขนส่งได้บนพื้นฐานที่เท่าเทียมได้กับผู้อื่น

ผู้บริหารสำนักงาน กสม. ร่วมงานวันสถาปนากรมบัญชีกลาง

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ **นางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์** รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมงานวันสถาปนากรมบัญชีกลาง ครบรอบ ๑๒๗ ปี ณ ห้องประชุมชั้น ๗ อาคารใหม่ กรมบัญชีกลาง ถนนพระราม ๖ เขตพญาไท กรุงเทพฯ

กสม. ร่วมงานรำลึก ๑๔ ตุลา ฯ

วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ **นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง** และ**นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมงานรำลึกเหตุการณ์ ๑๔ ตุลา ฯ ประจำปี ๒๕๖๐ จัดโดยมูลนิธิ ๑๔ ตุลา ร่วมกับเครือข่ายประชาธิปไตย ณ อนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลา ถนนราชดำเนิน กรุงเทพฯ

กสม. ไทยหารือร่วม กระทรวงต่างประเทศเดนมาร์ก ประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ **นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้การต้อนรับผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศเดนมาร์ก ในการเข้าพบและหารือ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของเดนมาร์กตามโครงการความร่วมมือกับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้ง กสม.ของไทย ในประเด็นด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนและสิทธิมนุษยชนกับเป้าหมายว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ณ ห้องประชุมประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชั้น ๗ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้บริหาร กสม. และ จนท. ร่วมวางพวงมาลาเนื่องในวันปิยมหาราช

วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ **นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และ**นางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์** รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยตัวแทนข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กสม. ร่วมวางพวงมาลา พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เนื่องในวันปิยมหาราช เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ ที่มีต่อปวงชนชาวไทย ณ พระลานพระราชวังดุสิต

ภาคปชช. ยื่นหนังสือถึง สนช.
ค้านร่างกม.อีอีซี – แนะคำนึงผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ภาคประชาสังคมโดยกลุ่มศึกษาการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ อีอีซีวอทช์ เข้ายื่นหนังสือร้องเรียนต่อนายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เพื่อขอให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา **"ร่างพ.ร.บ.เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี)"** พิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวโดยให้คำนึงถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม โดยมีข้อเสนอแนะให้ ๑) รัฐต้องมีการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ให้เห็นเป็นรูปธรรมและมีแนวทางจัดการปัญหาในระยะยาว ๒) รัฐจะต้องไม่เร่งรัดโครงการหรือกิจการที่อาจจะก่อผลกระทบในวงกว้าง ที่ปัจจุบันมีการคัดค้านกันอยู่ ๓) รัฐต้องปฏิบัติตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยสมบูรณ์ในกระบวนตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และ ๔) รัฐต้องจริงจังกับความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาของประชาชนในภาคตะวันออก

สำหรับร่าง พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. .... หรือ ร่าง พ.ร.บ. อีอีซี ผ่านวาระแรก (รับหลักการ) โดย สนช. ไปเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายนที่ผ่านมา ขณะนี้อยู่ในขั้นการประชุมคณะกรรมาธิการร่วมเพื่อแปรญัตติภายใน ๖๐ วัน ก่อนส่งกลับมาให้ที่ประชุม สนช. ลงมติต่อไป ร่างกฎหมายดังกล่าวถือเป็นร่างกฎหมายซึ่งเป็นที่ติดตามของภาคประชาสังคมที่มีความกังวลหลายประเด็น เช่น ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม กระบวนการรับฟังความคิดเห็น การให้สิทธิเช่าและถือครองที่ดินระยะยาวแก่นักลงทุน และการให้สิทธิประโยชน์จำนวนมากแก่ภาคอุตสาหกรรม ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้หยิบยกประเด็นของร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลด้วย

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ ๙/๒๕๕๒
ปณฝ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

กรุณาส่ง

.....

.....

.....

.....

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย **สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
หากต้องการข้อมูล ข้อแนะนำและบอกรับมุมมองสิทธิ์ ฟรี! ติดต่อ :
สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๐๐, ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๐๐ โทรสาร ๐ ๒๑๔๑ ๙๕๗๕
หรืออ่าน **มุมมองสิทธิ์** ได้ที่ www.nhrc.or.th